gemeente
Het Hogeland

Memo

Raad

Aan: Gemeenteraad
Van: College van B&W
PFH: Wethouder K. Hansems
Datum: 1 april 2025
Onderwerp: Informatieverstrekking Tijd voor Toekomst
Zaaknummer: Z.HHL.090759

Geachte leden van de raad,

Per schooljaar 2023/2024 is de pilotfase van het project Tijd voor Toekomst van start gegaan op zes scholen in het primair onderwijs in gemeente Het Hogeland. Dit project wordt gefinancierd door Nationaal Programma Groningen. Het hoofddoel is om een kansrijke generatie Groningers op te laten groeien.

Tijd voor Toekomst zet succesvol in op een breed programma, vergelijkbaar met Nationaal Programma Rotterdam Zuid. Het doel van deze pilot is het ontwikkelen van een grootschalige, meerjarige aanpak voor een verrijkte schooldag, met als resultaat dat kinderen gelijke kansen hebben om hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen en een basis te leggen voor een kansrijke toekomst. Een aanvulling op en een verrijking van het reguliere lesprogramma, met de regie bij de school en lokale sturing. Er wordt geïnvesteerd in aandachtsgebieden die, naast het reguliere onderwijsprogramma, kinderen ondersteunen in hun persoonlijke ontwikkeling en vaardigheden: talentontwikkeling en welzijn, fysieke en mentale gezondheid, het voorkomen of inhalen van (taal)achterstanden, en het vergroten van de brede blik op de wereld.

De pilotfase van het project loopt dit schooljaar af. In deze memo wordt de evaluatie van het eerste pilotjaar (2023/2024) beknopt gedeeld, worden de recente ontwikkelingen vanuit de Sociale Agenda van Nij Begun kort uiteengezet en worden de financiën besproken met een suggestie voor de toekomst.

Pilotfase (januari 2023 - juni 2025) - Stand van Zaken

In januari 2023 zijn de deelnemende scholen gestart met de nodige voorbereidingen, en per schooljaar 2023/2024 is Tijd voor Toekomst van start gegaan in Het Hogeland. In de pilotfase doen zes basisscholen mee: De Leenstertil (Leens), De Linde (Eenrum), De Wierde (Winsum), RK De Schelp en CBS Koning Willem-Alexander (beide in Uithuizen) en de Togtemaarschool (Bedum). Hierdoor maken ± 640 leerlingen gebruik van het verrijkte lesaanbod.

In Q1 van 2025 is het evaluatierapport van schooljaar 2023/2024 intern opgesteld. Dit rapport betreft de ervaringen en lessen van de scholen en is beschikbaar als bijlage [1] bij deze memo. Alle deelnemende scholen hebben de wens uitgesproken dat Tijd voor Toekomst langdurig doorgang zal vinden, en staan in de startblokken om hiervoor meerjarenplannen te schrijven, aanbieders vast te leggen en zodoende de continuïteit te

waarborgen. Deze wens wordt vervuld mede dankzij de positieve ontwikkelingen vanuit de Sociale Agenda van Nij Begun.

De opgedane ervaring bij de scholen leert dat betekenisvol en concreet aanbod kinderen doet opbloeien. Tijd voor Toekomst biedt in onze gemeente variatie op het overwegend traditionele lesaanbod. Kinderen krijgen inzicht in hun eigen talenten en leerkrachten ervaren een grote mate van betrokkenheid. Ook ouders zijn enthousiast, over zowel aanbod als werkwijze.

De manier waarop activiteiten worden aangeboden verschilt per school, maar er wordt altijd gebruik gemaakt van lokale, externe aanbieders, zoals bijvoorbeeld Huis voor de Sport en Cultuurcentrum Het Hogeland. Kinderen volgen onder andere keramieklessen, boksclinics, naailessen en kookworkshops. Op enkele scholen is inmiddels een schooltuin aangelegd, die door de leerlingen wordt onderhouden onder begeleiding van een professionele tuinder. Daarnaast is er ruimte voor theater, worden er muzieklessen aangeboden en uitjes georganiseerd naar bijvoorbeeld het Groninger Museum of Kamp Westerbork. Het aanbod wordt op die manier “duidelijk verrijkt,” aldus één van de directeuren.

Sociale Agenda van Nij Begun - Maatregel 6

Op 23 januari j.l. is de Sociale Agenda van Nij Begun gepresenteerd, waarvan het tweede fundament is om “er eerder bij [te] zijn”. De Sociale Agenda stelt het volgende:

> “De grootste investering is het letterlijk vergroten van de wereld van onze kinderen door meer uren op de basisschool aan te bieden. Zo krijgt elk kind de kans een muziekinstrument te leren spelen, te sporten en zich te ontwikkelen. Dit betekent voor alle kinderen minimaal twee uur extra les. Voor scholen die dit nodig hebben, komt maximaal zes uur extra les beschikbaar. De praktijk wijst uit dat dit effectief is.”

Tijdens de pilotfase is provinciebreed sinds 2020 ervaring opgedaan met het verrijken van het aanbod. De Sociale Agenda hanteert een opbouwperiode van zeven jaar, waarbij in schooljaar 2032/2033 alle scholen deelnemen aan het Tijd voor Toekomst project. Momenteel draait Tijd voor Toekomst op 71 basisscholen in tien gemeenten. Met het verrijkte schoolaanbod is het mogelijk om impact te hebben op de ontwikkelingskansen en vaardigheden van kinderen, maar daarnaast ook op de sociaal-emotionele ontwikkeling. Bovendien beïnvloedt het aanbod het zelfvertrouwen en schoolplezier van kinderen, en draagt het bij aan de verbinding met de regio.

Vanuit de Sociale Agenda wordt een budget van 36 miljoen euro beschikbaar gesteld om alle scholen in Groningen en de kop van Drenthe aan te haken. Beleid betreffende hoe dit budget verdeeld wordt en hoe de coördinatie wordt georganiseerd is nog in ontwikkeling. Vanuit het Provinciaal Team van Tijd voor Toekomst is toegezegd dat de scholen die momenteel al deelnemen zonder ‘overbruggingsjaar’ het programma doorgang mogen laten vinden. Er wordt zo veel mogelijk een koppeling gemaakt en verbinding gezocht met de bredere ontwikkelingen in de regio op het gebied van onderwijs.

Financiën

Uit het evaluatierapport is inzichtelijk geworden dat er minimaal €205.000,00 resteert van de Nationaal Programma Groningen-middelen van Tijd voor Toekomst in Het Hogeland. De indexatie-middelen van 2023 (€87.635,00) en 2024 (€63.245,00) zijn hierin opgenomen, zie hiervoor de eerder gestuurde Raadsmemo van 24 februari j.l.. Op basis van de begrotingen aangeleverd door de deelnemende scholen wordt verwacht dat dit bedrag nog oploopt. Op grond van de subsidiebeschikking vloeit het restant terug in het lokale trekkingsrecht van Nationaal Programma Groningen. De hoogte van het restantbedrag van Tijd voor Toekomst wordt na de eindverantwoording, die gepland staat in november 2025, vastgesteld. Hierover wordt uw Raad te zijner tijd geïnformeerd.

Om een deel van de resterende middelen alsnog ten goede te laten komen van de doorontwikkeling van Tijd voor Toekomst en daarmee de kinderen in de gemeente, is een wijzigingsverzoek ingediend bij Nationaal Programma Groningen, om deze middelen als volgt te herbestemmen:

1. €45.410,00 voor het coördineren en bemannen van acht schooltuinen in onze gemeente bij scholen die dit niet vanuit eigen budget kunnen bekostigen omdat zij nog géén Tijd voor Toekomst-school zijn;
2. €60.000,00 voor het aanhaken van twee nieuwe basisscholen in onze gemeente[1] bij Tijd voor Toekomst;
3. €20.000,00 voor het organiseren van een evenement om zowel de succesvolle pilotfase af te sluiten met demonstraties van scholen en kinderen, maar ook om een impuls te geven aan de transitie van Nationaal Programma Groningen naar de Sociale Agenda en te zorgen voor regionale zichtbaarheid en verbinding.

De wijzigingen worden budgetneutraal uitgevoerd. Door het budget op deze manier te herbestemmen, kunnen meer kinderen van het Tijd voor Toekomst-aanbod gebruik maken.

Inmiddels hebben 14 basisscholen gereageerd op de brede uitvraag om te inventariseren waar de beste kansen liggen om aan te haken bij het project. Uiteindelijk gaan alle scholen gefaseerd deelnemen. Het is de bestuurlijke ambitie om regionaal een voorbeeldfunctie aan te nemen door dit schooljaar al te beginnen met het laten participeren van nieuwe scholen.

Voor de garantie van een soepele overgang van Nationaal Programma Groningen-middelen naar middelen en coördinatie vanuit de Sociale Agenda, werkt kernteam NPG samen met de projectleider Tijd voor Toekomst. Gezamenlijk wordt geschreven aan een toekomstvisie, welke in het voorjaar van 2025 met uw Raad zal worden gedeeld. Het evenement wordt naar verwachting op 13 juni a.s. georganiseerd. Uiteraard bereikt een uitnodiging via de griffie uw Raad.

[1] De keuze voor welke twee scholen dit worden, wordt gebaseerd op o.a. de SchoolWeging en de spreiding van deelnemers binnen onze gemeente. Voor een overzicht van scholen met wegingen en een kaart met huidige deelnemers en mogelijke aanhakers, zie bijlagen [2] en [3].

Wij nemen aan u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,

H.J. Bolding
Burgemeester

P.P.M. van Vilsteren
Gemeentesecretaris

Bijlagen:

1. Evaluatierapport Tijd voor Toekomst HHL Schooljaar 2023/2024
2. Scholenoverzicht met weging
3. Kaarten spreiding Tijd voor Toekomst deelnemers